

Rühm:2; alarühm:2
Kinnitatud EKL juhatuses 06.12.2012

FCI Standard nr 355/16. 05. 2007 / Suurbritannia

BOSNIA-HERTSEGOVIINA NING HORVAATIA
KARJAKOER
(Tornjak)

TÕLGE: Dubravka Reicher, täiendanud Jennifer Mulholland ja Raymond Triquet.

PÄRITOLUMAA: Bosnia ja Herzegovina, Horvaatia.

KEHTIVA ORIGINAALSTANDARDI AVALDAMISE

KUUPÄEV: 16.05.2007.

KASUTUS: Valvekoer, keda kasutatakse karja ajamiseks ja valvamiseks.

FCI KLASSIFIKATSIOON:

Rühm 2: Pinšerid ja šnautserid, molossid ja šveitsi alpi karjakoerad.

Alarühm 2.2: Mäestikukoerad.

Ilma töökatseteta.

LÜHIÜLEVAADE TÕU AJALOOST:

See tõug on arenenud tänaseks välja surnud geneetiliselt homogeensetest arhailistest karjakoertest. Need algupärased koerad olid väga levinud Bosnia ja Hertsegoviina ning Horvaatia mägedes ning neid ümbritsevates orgudes.

Olulisteks ajaloolisteks pöördepunktideks olid aastad 1067 ning 1374. Nendest aastatest pärit kirjalikes ürikutes on seda tõugu koeri esimest korda mainitud.

Tõu lähema ja kaugema ajaloo uurimisega ning seejärel selle tõu väljasuremisest päästmisega alustati nii Bosnia-Hertsegoviinas kui ka Horvaatias umbes 1972. aastal ning 1978. aastal hakati tegelema puhtaverelise tõu aretamisega. Tänapäeval on seda tõugu puhtaverelisi koeri juba arvukalt ning nad on aretatud läbi mitmete generatsioonide nii Bosnia-Hertsegoviinas kui Horvaatias.

ÜLDMULJE:

Suur ja jõuline koer, heade proportsioonidega ning kiire liikumisega. Peaaegu kandilise kerekujuga. Luustik ei ole kerge, ent ka mitte raskepärane või robustne. Tugev, harmooniline ning heas tasakaalus nii seistes kui liikudes. Kaetud pika ja paksu karvaga.

FCI Standard nr 355 / 16.05.07

EESTI KENNELLIIT

TÄHTSAD PROPORTSIOONID:

Kerekuju on peaaegu kandiline. Kere pikkus ei tohi ületada turja kõrgust rohkem kui 8%.

Koljuosa pikkuse ja koonu pikkuse suhe on 1:1.

KÄITUMINE/ISELOOM:

Tasakaaluka ja sõbraliku loomuga. Julge, sõnakuulelik, arukas, väga väärikas ning enesekindel. Väga kirglik valvekoer, keda ei ole võimalik millegagi ära petta. Võõraste suhtes umbusklik. Väga pühendunud oma peremehele, kelle juuresolekul ta on väga rahulik. Väga kiinduv lähedastesse inimestesse. Õpib kiiresti ning õpitu seisab kaua meeles. Täidab rõõmuga talle antud ülesandeid. Kergesti õpetatav.

PEA:

Pikliku kujuga. Koljuosa pikkuse ja koonu pikkuse suhe on 1:1.

KOLJUPIIRKOND:

Kolju ja koonu ülemised piirjooned on erisuunalised. Kulmukaared on õrnalt nähtavad. Kolju tagaosas on pikliku kujuga, ent mõõdukalt lai. Vahemaa kulmukaarte ning kuklakühmu vahel on lame. Kuklakühm on vaevumärgatav.

Üleminek laubalt koonule: Kergelt väljendunud.

NÄOPIIRKOND:

Ninapeegel: Suur, üsna laialt avatud ninasõõrmetega. Peab olema tumeda pigmendiga. Pigment on vastavuses karvkatte värviga. Depigmentatsioon ei ole lubatud.

Koon: Ristkülikukujuline. Koonuselg on täiesti sirge.

Mokad: Liibuvad ning tumeda pigmendiga.

Lõuad/hambad: Lõuad on väga pikad ja tugevad. Täielik käärhambumus, täiskomplekt hambaid.

Silmad: Mandlikujulised, liibuvate laugudega ning tumedad. Silmalaugude ääred on tumeda pigmendiga.

Kõrvad: Keskmise suurusega, kolmnurksed, murtud ning rippuvad. Üsna kõrge asetusega. Ripuvad põskede lähedal. Kaetud lühema karvaga.

FCI Standard nr 355 / 16.05.07

EESTI KENNELLIIT

KAEL:

Keskmise pikkusega, jõuline ning üsna madalal hoitud. Nahk kaelal on liibuv. Pikk ja rikkalik karv moodustab laka.

KERE:

Turi: Mõõdukalt väljendunud.

Selg: Lühike, pingul, mõõdukalt lai ning sirge.

Nimme: Ühendus rindkere ja laudja vahel on lühike ning mõõduka laiusega. Emastel pisut pikem.

Laudjas: Keskmise pikkusega, lai ja kerge kaldega.

Rindkere: Väga mahukas, sügav, lai ning ovaalse kujuga. Ulatub vähemalt küünarnukkideni. Ei ole tünnikujuline. Rindkere on tugev, mõõdukalt väljendunud rinnaluuga.

Alajoon: Tugevate lihastega. Alajoon ei ole üles tõmmatud, vaid järk-järgult tõusev suunaga rinnakust tahapoole.

SABA:

Pikk, asetseb keskmisel kõrgusel, väga liikuv. Puhkeasendis rippuv ning liikudes tõstetakse seljajoonest kõrgemale, mis on sellele tõule tüüpiline. Tihedalt kaetud silmatorkava sulgja karvaga.

JÄSEMED:

Tugevad ja hea nurgistusega.

ESIJÄSEMED:

Hästi arenenud, tugeva luustikuga ning pingul lihastega. Seistes paralleelse ning püstise asetusega.

Õlad: Keskmise pikkusega ja hästi tahapoole suunatud. Abaluu ja õlavarre liigese vaheline nurk on umbes 120 kraadi.

Õlavarred: Lihaselised ja tugevad. Peaaegu sama pikad kui õlad.

Küünarnukid: Mõõdukalt kere lähedal asetsevad.

Küünarvarred: Tugeva luustikuga, arenenud lihastikuga. Püstised.

Kämblad (kämbjaliigesed): Kerge kaldega.

Esikäpad: Varbad on kaarduvad ning lähestikku asetsevad. Küüned on pigmenteerunud. Soovitav on tume pigment. Vastupidavad, tugevad ning tihked padjandid. Soovitav on tume pigment. Esikäpad on rohkem arenenud kui tagakäpad.

TAGAJÄSEMED:

Tugevad ja paralleelsed. Seistes püstised ning piisava nurgistusega. Hea paindega põlv.

Reied: Laiad, tugevad ja väga lihaselised.

Sääred: Väga lihaselised, tugevad ja laiad. Reitega võrdse pikkusega.

Kannad: Tugevad ning üsna kõrge asetusega.

Kannad (pöialiiigesed): Tugevad.

Võib esineda lisavarbaid.

Tagakäpad: Varbad on kaarduvad ning lähestikku asetsevad. Küüned on pigmenteerunud. Soovitav on tume pigment. Vastupidavad, tugevad ning tihked padjandid. Soovitav on tume pigment.

KÕNNAK/LIIKUMINE:

Põhiliseks liikumisviisiks on traav. Liikumine on tasakaalustatud, nõtke, harmooniline ning ulatuslik. Tugeva tagajalgade tõukega. Liikumisel jääb seljajoon tasaseks.

NAHK:

Nahk on paks, terve kere ulatuses liibuv.

KARVKATE:

KARV: Seda tõugu koerad on kaetud pika karvaga, välja arvanud nägu ja jalad, mis on kaetud lühikese karvaga. Pealiskarv on pikk, paks, kare ja sirge. Karv on eriti pikk laudja piirkonnas. Seljal ja õlgadel võib karv olla kergelt laineline. Koonul, otsmikul kõrvadevahelisest kujuteldavast joonest kõrgemal, kõrvadel ning jalgade ja käppade esikülgedel on karv lühike. Eriti rikkalikult on karvaga kaetud kael (lakk) ning tihe pikk karv katab ka reisi (püksid). Küünarvartel on ehiskarv. Eriti tiheda karvaga koerte puhul on karv väga rikkalik ka tagumiste randmete taga. Saba on rikkalikult kaetud väga pika karvaga. Talvine aluskarv on pikk, väga paks ning kauni villataolise tekstuuriga. Karv on paks ja tihe ning seljal ei tohi tekkida karvalahku.

VÄRVUS: Tavaliselt mitmevärviline, erinevat värvi selgete märgistega.

Tavaliselt on põhivärvus valge. Osadel koertel võib olla ka must mantel ja valged märgised enamasti kaelal, pea peal ning jalgadel. On ka peaaegu täiesti valgeid koer vaid väikeste märgistega.

SUURUS:

Turja kõrgus:

Isased koerad: 65-70 cm.

Emased koerad:60-65 cm.

Lubatud kõikumine +/- 2cm.

VEAD:

Kõiki kõrvalekaldeid eeltoodud nõuetest tuleb lugeda vigadeks ning nende tõsiduse hindamisel tuleb arvestada konkreetse kõrvalekalde ulatust ning võimalikku mõju koera tervisele ja heaolule.

- Liiga peenike või liiga raskepärane luustik.
- Liiga peene struktuuriga või liiga robustne kolju.
- Kõrvade vead (asetus, pikkus, karvkate).
- Tanghambumus.
- Kahe P2 või P3 hamba puudumine. Rohkem kui kahe P1 hamba puudumine.
- Liiga pikk selg.
- Kumer selg või saduselg.
- Liiga tugev kehaehitus.
- Vale nurgistus.
- Sisse- või väljapoole pööratud küünarnukid.
- Selja kohal kantud saba.
- Puuduliku karvkattega saba.
- Mitte piisavalt pikk karv.
- Tume mask.
- Nõrgad käpad.

FCI Standard nr 355 / 16.05.07

EESTI KENNELLIIT

DISKVALIFITSEERIVAD VEAD:

- Agressiivsus või liigne argus.
- Mittevastavus tõu tüübile (ebatüüpilised koerad).
- Kõrvalekalded sootüübist.
- Kõrvalekalded standardis kehtestatud silmade värvuses ning kujus (kõõrdsilmsus, kuri ilme, erinevat värvi silmad).
- Entroopium, ekstroopium.
- Üle- või alahambumus.
- Hammaste puudumine lisaks eelpoolmainitutele.
- Liiga lühike karv.
- Aluskarva puudumine.
- Kõverused sabal.
- Saba puudumine.
- Ühevärvilisus.
- Albinism.
- Ebatüüpiline värvuste jaotus karvkattel.
- Kõrvalekalded lubatud turja kõrgusest (lisaks lubatud kõikumisele).
- Vigade kirurgiline korrigeerimine või märgid sellest.

Selgete füüsiliste või käitumuslike kõrvalekalletega koerad diskvalifitseeritakse.

NB! Isastel koertel peab olema kaks nähtavalt normaalselt arenenud ja täielikult munandikotti laskunud munandit.

Tõlge: Multilingua büroo.

FCI Standard nr 355 / 16.05.07
EESTI KENNELLIIT